

Terapia Manualna

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Lekarsko Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Studia stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Rehabilitacji ul. Księcia Trojdena 2c, 02-109 Warszawa

	tel.: (22) 57 20 920 mail.: zakladrehabilitacji@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. o zdr. Anna Hadamus
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Izabela Korabiewska izabela.korabiewska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. Izabela Korabiewska izabela.korabiewska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Izabela Korabiewska mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska dr n. med. Sebastian Wójtowicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	II rok, IV sem	Liczba punktów ECTS	2,2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,2
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		25	1,0
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		16	0,6

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Celem zajęć z terapii manualnej jest zapoznanie studentów z podstawami medycyny manualnej oraz jej miejscem w procesie fizjoterapii. Studenci podczas ćwiczeń poznają metody badania manualnego, techniki zabiegowe (z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań do ich stosowania) oraz zagrożenia, jakie niesie ze sobą ten rodzaj terapii. Muszą wykazać się znajomością stosowania podstawowych zabiegów terapii manualnej oraz włączeniem ich w proces rehabilitacji chorego.
C2	Zrozumienie i umiejętność wyjaśnienia pojęć związanych z terapią manualną i jej odmianami, oraz jej roli w kompleksowej fizjoterapii. Zdobycie wiedzy dotyczącej charakterystyki subiektywnych i obiektywnych skutków działania terapii manualnej, działania metod terapii manualnej na tkanki i narządy ustroju ludzkiego, możliwości jej zastosowania w procesach profilaktyki i leczenia. Umiejętność wyjaśnienia wskazań i przeciwwskazań do stosowania metod terapii manualnej oraz uzasadnienia modyfikacji wykonywania zabiegów terapii manualnej w zależności od indywidualnych cech i stanu pacjenta.
C3	Zdolność samodzielnego wprowadzania w życie zdobytej wiedzy, gromadzenia, klasyfikowania, analizowania danych o człowieku chorym, stosowania odpowiednich zasad i technik w zakresie działania terapii manualnej. Zdobycie świadomości własnych ograniczeń w zakresie wiedzy i umiejętności, posiadanych zdolności do odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, odpowiedzialnością, sumiennością i rzetelnością w wykonywaniu swych obowiązków zawodowych. Obowiązek kształcenia się przez całe życie i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych zgodnie z aktualnie obowiązującą wiedzą medyczną i standardami opieki nad pacjentem.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W3	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;
C.W5	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;

C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U1	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;
C.U2	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;
C.U8.	Zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;

K3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
K4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
K6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
K7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
K8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
K9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób;

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	<p>Obecność na wykładach jest obowiązkowa.</p> <p>Na każdym wykładzie sprawdzana jest lista obecności.</p> <p>Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładowcą.</p> <p>Tematyka:</p> <p>Podstawy medycyny manualnej i jej miejsce w procesie fizjoterapii. Ortopedyczna Terapia Manualna - koncepcja Kaltenborna i Evjenth, zastosowanie w wybranych jednostkach chorobowych.</p> <p>Rys historyczny. Przykłady różnych systemów i szkół terapii manualnej (Maigne, Cyriax, Kaltenborn, Lewit, Dvorak, Hartman, Maitland). Wyjaśnienie pojęcia terapii manualnej, chiropraktyki i technik osteopatycznych. Miejsce terapii manualnej w ogólnym postępowaniu fizjoterapeutycznym.</p> <p>Rola i cele terapii manualnej w diagnostyce i leczeniu. Zagrożenia terapii manualnej. Wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Reakcje zabiegowe i pozabiegowe poszczególnych technik manualnych na aparat ruchu i różne systemy regulacji czynności układów i tkanek ustroju.</p> <p>Metoda Kaltenborna i Evjenth – schemat badania, leczenie próbne, terapia (środki łagodzące ból, środki zwiększające i zmniejszające ruchomość. Zasady doboru techniki leczniczej, bezpieczeństwo i skuteczność przeprowadzanego zabiegu, wskazania i przeciwwskazania. Zastosowanie kliniczne metody OMT</p>	<p>C.W3</p> <p>C.W5</p> <p>C.W7</p> <p>C.W8</p>

	<p>Kaltenborn – Evjenth (zespół kanału nadgarstka, paluch koślawy, urazy stawu kolanowego, zespół dysfunkcji stawu biodrowego, dorsalgia).</p> <p>Emocje w ciele. Autoterapia i psychoedukacja (techniki wykorzystywane w terapii manualnej).</p> <p>Związki terapii manualnej z innymi dyscyplinami naukowymi – psychoterapią, psychologią.</p> <p>Człowiek, jako jedność psychofizyczna, zespoły psychogenne. Reakcje narządu ruchu na „zawieszenie” emocji w ciele, wady postawy ciała jako skutek psychogenne. Motywacja do podjęcia terapii/autoterapii.</p>	
Seminaria	<p>Obecność na seminariach jest obowiązkowa.</p> <p>Na każdym seminarium jest sprawdzana lista obecności.</p> <p>Nie ma możliwości wejścia na seminarium osób spóźnionych o więcej niż 15 minut.</p> <p>Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładawcą.</p> <p>Tematy:</p> <p>Techniki manualne tkanek miękkich</p> <p>Podstawowe zasady technik manualnych i mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa</p> <p>Mobilizacje uciskowe punktów spustowych. Techniki odruchowego oddziaływania w dysfunkcjach narządu ruchu.</p> <p>Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii.</p> <p>Terapia manualna stawów kończyn górnych według Koncepcji Kaltenborna i Evjenth.</p> <p>Terapia manualna stawów skroniowo- żuchwowych</p> <p>Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja.</p> <p>Zaliczenie teoretyczne</p>	<p>C.W3</p> <p>C.W5</p> <p>C.W7</p> <p>C.W8</p>
Ćwiczenia	<p>Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.</p> <p>Zajęcia w odbywają się zgodnie z planem zajęć.</p> <p>Na każdym ćwiczeniu jest sprawdzana lista obecności.</p> <p>Nie ma możliwości wejścia na zajęcia osób spóźnionych o więcej niż 15 minut.</p> <p>Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z wykładawcą.</p> <p>Tematy:</p> <p>Techniki manualne tkanek miękkich, anatomia palpacyjna.</p> <p>Podstawowe zasady technik manualnych i</p> <p>Mobilizacje stawów kończyn oraz kręgosłupa (m.in. Koncepcja Kaltenborna i Evjenth)</p>	<p>C.U1</p> <p>C.U2</p> <p>C.U8</p> <p>C.U9</p> <p>C.U10</p> <p>K1</p> <p>K2</p> <p>K3</p> <p>K4</p> <p>K5</p> <p>K6</p>

	<p>Mobilizacje uciskowe punktów spustowych. Techniki odruchowego oddziaływania w dysfunkcjach narządu ruchu.</p> <p>Neuromechanika i neuromobilizacje w fizjoterapii.</p> <p>Terapia manualna stawów skroniowo-żuchwowych</p> <p>Poizometryczna relaksacja mięśni (PIR), autoterapia i relaksacja.</p>	<p>K7</p> <p>K8</p> <p>K9</p>
--	--	-------------------------------

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Muscolino J.E. Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odruchowych i stretchingu, Edra Urban&Partner 2016
2. Hueter Becker A., Doelken M.: Badanie kliniczne w fizjoterapii. Edra Urban & Partner Wrocław 2018
3. Wiesner W. Wzorce kliniczne w terapii manualnej. OrtoKursy. Warszawa, 2019

Uzupełniająca

1. Backup J, Hoffmann R: Białoszewski D, Hadamus A- red.n. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni, PZWL, Warszawa 2020
2. Chaitow L.: Metody terapii manualnej w leczeniu dysfunkcji powięziowych , Elsevier Urban &Partner 2015
3. Richter P., Hebgen E. Punkty spustowe i łańcuchy mięśniowo -powięziowe w osteopatii i terapii manualnej, Galaktyka, 2010
4. Comerford M., Mottram S. Kinetic Control. Ocena i reedukacja niekontrolowanego ruchu, Edra Urban&Partner, 2017

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
--	--	----------------------

C.W3	Zaliczenie, pokaz	1 Uczestnictwo we wszystkich ćwiczeniach. 2. Aktywny udział w ćwiczeniach-ocena aktywności studenta 3. Aktywny udział w seminariach. 4. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia teoretycznego. 5. Uczestnictwo w wykładach.
C.W5		
C.W7		
C.W8		
C.U1		
C.U2		
C.U.8		
C.U.9		
C.U.10		
K1		
K2		
K3		
K4		
K5		
K6		
K7		
K8		
K9		

9. INFORMACJE DODATKOWE

Informacje o zaliczeniu:

Zaliczenie teoretyczne- 2 terminy (podstawowy i poprawkowy); test prawda-fałsz 20 pytań

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich